Fit-Tribunal tal-Konsumatur

Iven Maniscalco

Vs

CK Construction Supplies – Cedric Bartolo & Leanne Bartolo

CCT 180/24/MM

Illum, 8 ta' April 2025

It-Tribunal,

Wara li ha konjizzjoni ta' l-Avviz fl-ismijiet fuq premessi pprezentati fl-10 ta' Awwissu, 2024 fejn ir-rikorrenti talbu danni ta' tlett elef erba' mija u disgħa u għoxrin ewro u tmienja u tletin ċenteżmu (€3,429.38) rapprezentanti prezz ta' tlett bibien li kien difettużi.

Illi l-intimat, ma ġiex notifikat bl-avviz tat-talba u tas-smiegħ, u għalhekk dan it-Tribunal awtorizza n-notifka bil-proċedura "tal-affissjoni", li tfisser notifika a tenur tal-Artikolu 187(3) tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili (Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta).

Ra illi sussegwentement l-intimat, debitament notifikat bl-avviz tat-talba u tas-smigħ, ma daħħal l-ebda risposta.

Ra l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza.

Sema' x-xhieda bil-ġurament.

Ikkunsidra

It-Tribunal jinnota li l-intimat ma ppreżentax risposta u għalhekk huwa kontumaċi. Illi fuq tema legali, l-Qorti tal-Appell Superjuri) fil-kawża fl-ismijiet **Noel Calleja et v. Middle Sea Valletta Life Assurance**, deċiża fid-29 ta' Jannar 2005 inġhad *"L-istitut tal-*

kontumacja huwa msejjes fuq il-presuppost li l-imħarrek, bin-nuqqas tiegħu li jwieġeb għax-xilja u t-talba da parti tal-attriċi, ikun wera dispett lejn is-sejħa għall-Qorti biex jidher quddiemha, liema dispett il-liġi tħares lejh bħala għemil li jistħoqqlu piena – dik li ma jkunx jista' jindahal fit-tressiq ta' provi billi dan jammonta għal forma ta' diżordni soċjali. Maż-żmien il-qrati Maltin iddeċidew li r-rigorozita` tal-proċedura għandha tiġi mitigata fis-sens li fejn il-Qorti tkun sodisfatta li ma kien hemm ebda nuqqas volut min naħa tal-persuna mħarrka li jista' jammonta għall-ħtija, m'għandu jkun hemm l-ebda diffikulta` li l-kontumaċja titqies bħala waħda ġustifikata. Di fatti l-ġurisprudenza interpretattiva stabbiliet ċertu fatturi li jirrendu l-kontumaċja mhux ġustifikabbli. Dawn huma fil-każ li l-kontumacja: kienet volontarja jew kolpuża; jew priva minn kawża ġusta; jew mankanza ta' impediment legittimu da parti tal-imħarrek li kien poġġa lill-istess fl-impossibilita` jew f'diffikulta` gravi li jippreżenta n-nota tal-eċċezzjonijiet tiegħu; jew ma kienx każ ta' żball invinċibbli."

Illi fis-sentenza fl-ismijiet **Market Handle Limited (C-49546) vs. Fahrenheit Freight Forwarders Co. Limited (C – 17421); Elaine Sant Galea u Alfa Company Limited** deċiża mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili fit-12 ta' Jannar 2012, ingħad li *"Illi l-prinċipji li jirregolaw jekk il-kontumaċja hijiex bi ħtija jew le, ġew għadd ta' drabi mfissra u elenkati. Il-prinċipji huma li: (a) il-kontumaċja mhix ġustifikata jekk kienet volontarja; (b) jew jekk kienet kolpuża; (ċ) li jeħtieġ li biex tkun ġustifikata tiġi murija raġuni ġusta għas-sudisfazzjon tal-Qorti; (d) liema raġuni ġusta trid tissarraf f'impediment leġittimu; (e) li tali impediment irid ikun indipendenti mir-rieda tal-persuna kontumaċi; minbarra dan, (f) sabiex żball ikun meqjus bħala impediment leġittimu, irid ikun żball invinċibbli b'mod li (ġ) l-impediment leġittimu li jżomm lill-parti milli tressaq id-difiża tagħha jrid ikun dak li bnadi oħra ssejjaħ bħala una necessita' impellente di chiamata ad altri doveri imprescindibili; u (ħ) li l-impossibilita' li l-imħarrek jikkontesta t-talba jew li jidher għas-subizzjoni trid tkun gravi u fiżika jew, f'ċirkostanzi eċċezzjonali biss, waħda morali".* (Ara wkoll App. Ċiv: 12.12.1975 fil-kawża fl-imsijiet **Paul Grixti vs Direttur tax-Xogħlijiet Pubbliċi**; u l-

kawża fl-ismijiet **Joseph Naudi Montaldo noe vs Emmanuel Xuereb** deċiża mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili fis-27 ta' Frar 1995).

Illi fil-kawża fl-ismijiet **Beacom vs Spiteri Staines** deċiża mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili fid-9 ta' Diċembru 1993 (Kollez. Vol: LXXVII.iii.195) ingħad *"Illi sa minn dejjem, il-Qrati tagħna qiesu li jagħmlu differenza bejn il-kontumaċja b'tort u dik ġustifikabbli. Huma ssoktaw b'din il-linja wkoll sa dawn l-aħħar żminijiet u għarfu u fissru bejn dik il-parti mħarrka li turi disinteress assolut u l-oħra li turi kull fehma li tikkontesta l-kawża u li ma laħqitx għamlet dan jew ma laħqitx użat il-mezzi li tagħtiha l-liġi għal raġuni li ma kinitx taħti għaliha.* (Ara wkoll il-kawża fl-ismijiet **Francis Cutajar et vs Mariano Farruġia et** deċiża mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili tal-5 ta' Mejju 2011).

Ikkunsidra s-segwenti:

Illi fl-4 ta' Novembru 2020, ir-rikorrenti ordna tlett bibien mingħand l-intimat u ħallas is-somma ta' ta' tlett elef erba' mija u disgħa u għoxrin ewro u tmienja u tletin ċenteżmu (€3,429.38). Illi sa mill-bidu kien hemm il-problemi bl-ordni stante li wieħed mill-bibien ġew manifatturat ħażin u kien jinfetaħ bil-maqlub minn kif kien ordnat u għalhekk kellu jerġa jinħadem bieb ġdid. Illi fid-9 ta' Novembru 2021, ir-rikorrenti ilmentaw mal-intimat li beda joħroġ is-sadid mill-pumi u l-ħabbata tal-bibien. Illi meta wasal il-bieb ġdid, irriżulta li l-qisien tal-frame ma kienx jaqbel mal-bibien l-oħra u dan irriżulta f'iżjed xogħol u dewmien. Kien hemm ukoll diskrepanzi fil-kulur tal-ħġieġa tal-bieb il-ġdid. Illi matul dan iż-żmien is-sadid kompla ħiereġ u r-rikorrenti komplew jagħmlu l-ilmenti mal-intimat. Illi eventwalment mill-25 ta' Lulju 2023, l-intimat m'għamilx iżjed kuntatti mar-rikorrenti.

Illi r-rikorrenti preżentaw dokument bi spjegazzjoni dettaljata, spjegazzjoni tal-flus li nefqu u diversi ritratt li juri li verament ħareġ ħafna sadid in sostenn tat-talba tagħhom.

Illi t-Tribunal ra l-evidenza mhux kontestata.

Ikkunsidra:

Illi huwa mill-ewwel evidenti illi x-xorta ta' azzjoni esperita mir-rikorrenti hi dik li l-bibien minnhom komprati ma kienux tal-kwalita mwegħda. Fi kliem ieħor huma qegħdin jallegaw inadempjenza kontrattwali da parti tal-intimati u, allura, qegħdin jippretendu d-danni.

Kif osservat, in linea ġenerali d-danni għandhom tifsira x'aktarx allargata minn dik tas-semplici restituzzjoni tal-prezz jew tar-rimpjazzament ta' l-oġġett mixtri. Dan, iżda, ma jfisserx, imbagħad, illi d-danni ma humiex komprensivi tar-rifuzjoni tal-prezz jew tar-rimpjazzament ta' l-oġġett jekk ix-xerrej ikun illimita ruħu għal xi waħda jew oħra minn dawn l-opzjonijiet. Ara a propozitu d-deċiżjoni tal-Qorti tal-Appel fl-ismijiet "**Karl Francica -vs- Luke Piscopo et**", 9 ta' Jannar, 2009.

Premess dan, hu accettat illi meta l-bejgħ ma jkunx skont dak imwiegħed ossija l-oġġett mixtri ma jkunx konformi għall-ftehim appattwit jew ghax ukoll difformi ghall-kampjun, il-kompratur jista' jitlob ir-rizoluzzjoni tal-kuntratt avolja jkun rceva l-oggett tal-bejgh. Dan huwa hekk "*in quanto che la cosa per cui consentiva risultò essere tutt'altra che quella dedotta in contratto ... una cosa diversa da quella che era contemplata nel contrattare, e per cioe` non si concederebbe una azione redibitoria ma quella di nullita`, avente per base la cosa pattuita nel consenso del compratore*". ("**Commerciante Michele Grima -vs- Negoziante Arturo von Kohen**", Qorti tal-Kummerc, 28 ta' Frar, 1884. Ara wkoll fejn si tratta ta' bejgh mhux konformi ghall-kampjun is-sentenza fl-ismijiet"**Joseph Hanauer nomine -vs- Giovanni Maria Debono**", Appell Kummercjali, 11 ta' Ottubru, 1915);

Evidentement, il-qawwa ta' din il-prospettazzjoni tinhass aktar f'materja ta' rapport kummercjant-konsumatur skond ma jinzel mid-dispost ta' l-Artikolu 73 (1) ta' l-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur. L-intensita ta' dan il-provvediment ghat-tutela tal-konsumatur huwa talment estiz li joffri assikurazzjoni lix-xerrej billi jimponi obbligu fuq il-bejjiegh illi l-oggetti "*ikunu konformi mad-deskrizzjoni moghtija mill-kummercjant u jkollhom il-karatteristici, il-fattizzi u l-kwalitajiet ta' l-oggetti li l-kummercjant ikun wieghed jew*

xort'ohra ipprezenta lill-konsumatur bhala kampjun jew mudell (subpara. "a"), *ikunu adatti ghall-iskop partikulari li ghalih il-konsumatur ikun jehtieghom* (subpara. "b"), *ikunu adatti ghall-iskop li ghalih oggetti ta' l-istess tip normalment jintuzaw* (subpara "c") *u juru l-kwalita u l-kapacita li huma normali f'oggetti ta' l-istess tip u li l-konsumatur jista' ragonevolment jistenna* ... (subpara "d");

Decide

Illi fiċ-ċirkostanzi, it-Tribunal iħoss li għandu jaċċetta bħala leġittimu u ġustifikat l-ilment tar-rikorrenti għal-liema ser jipprovdi l-provvediment infraskritt.

Ghall-motivi senjalati dan it-Tribunal qed tilqa' t-talba tar-rikorrenti u konsegwentement jikkundanna lill-intimati jirrifondu s-somma ta' tlett elef erba' mija u disgħa u għoxrin ewro u tmienja u tletin ċenteżmu (€3,429.38) fi żmien ħmistax-il jum mil-lum bid-dritt li jieħu lura l-bibien wara li jkun ħallas l-ammont ordnat u wara li r-rikorrenti jkun waħħal il-bibien ġodda fil-post u dan sabiex ma jkun fl-ebda ħin mingħajr bieb.

L-ispejjez ta' din is-sentenza jitbaghtew mill-intimat.

Avv. Dr Martha Mifsud
Arbitru